

Diana Gavra
mi-a spus
că pe hoț
îl cheamă
Amar, iar eu
n-am crezut.
Zenob

FICȚIUNEA

nr. 96 / 20 noiembrie 2023
Săptămânal de cultură

optm

Director de număr: Ciprian Handru

Poezia toamnei

Mihai Ene

Ca un bacovian pursânge, pentru mine toamna a fost mereu cel mai frumos și fascinant anotimp. „Nicio dată toamna nu fu mai frumoasă, / Sufletului nostru bucuros de moarte“ a scris Arghezi celebre versuri care deschid un poem pe care-l cunoșteam înainte de a-l fi citit, pentru că așa se întâmplă cu unele texte, sunt concretizări ale unor trăiri pe care le aveai poate de multă vreme. Și cum „scârțâie toamna din crengi ostenite“ am auzit de mic, în drumurile spre școală sau în plimbările prin parcurile adolescenței, dar nici măcar de experiența asta nu era nevoie ca să simt toată nevroza bacoviană. Descoperindu-l devreme, pe la 11 ani, primele mele versuri au fost, inevitabil, „bacoviene“, în care toamna își avea locul ei, și deși au mai fost poezii și mai devreme (Eminescu), și mai târziu (Baudelaire, Rimbaud, Nichita Stănescu, Gellu Naum, beatnicii etc.) cu care să simt o relație specială cel puțin pentru o perioadă, Bacovia a rămas să mă urmărească, precum gândul din poemul său: „Pe drumuri delirând, / Pe vreme de toamnă / Mă urmărește-un gând /

Ce mă îndeamnă: / — Dispari mai curând!“. Ca și în cazul poeziei lui Bacovia, cred că oamenii se împart în două categorii: cei care iubesc toamna și cei care o detestă sau pe care-i lasă indiferenți.

Am constatat că, de obicei, nu am foarte multe în comun cu cei din a doua categorie.

Și nu e întâmplător poate că unul dintre romanele mele preferate din toată literatura lumii

este tocmai *Toamna Patriarbului*, deși acolo e o toamnă simbolică. Și tot simbolic, toamna mi se pare anotimpul care se potrivește cel mai bine cu spiritul literaturii decadente de care m-am ocupat multă vreme, iar obsesia lor pentru vremea declinului, a degenerării, a amurgului perpetuu, a devitalizării contemplative și nevrotice nu pot fi corelate decât cu melancolia toamnei. Fraza pe care Lucu Silion, eroul romanului *Lunatecii* al lui Ion Vinea, reușise să o desăvârșească, prima și singura din proza pe care visa, bovaric, să o scrie, și pe care o considera desăvârșită, era „Amiaza se răsfață în hamacul de aur al toamnei“, o chintesență a decadentismului crepuscular.

Și deși fiecare anotimp are frumusețea sa, oferind bucurii deschise și plăceri ascunse, toamna mi se pare anotimpul poeziei prin excelență și poate nu întâmplător oferta literară se înnoiește odată cu venirea toamnei și multe premii literare importante se decernează tot toamna. Poate cineva, cândva, a simțit că e timpul propice pentru celebrarea calmă și nostalgică a frumuseții.

Bunica paternă, Agora Cioșcu

Cornel Samara

Bunica mea Cornelia a murit în anul 2010 la nouăzeci și doi de ani. Ea m-a crescut cât timp părinții mei erau la serviciu, ea m-a format ca om, m-a inspirat în pasiunea mea cu cititul și mare parte din educație ei i-o datorez.

După ce am pus pe hârtie amintirile ei, m-am consultat cu mama și a reieșit că mai era o povestire pe care bunica nu mi-o spusese. Și care la rândul ei o știa de la bunica ei, Zoia Milianu.

Pe vremuri, medicii erau foarte puțini. Unii erau impropriu spus medici, că nu toți terminaseră medicina la Halle, dar nu asta era problema, ci faptul că grăbeau sfârșitul suferințelor cu neștiința lor.

Erau acei șarlatani care luau bani prostind lumea. Dacă se nimerea să se vindece omul, cereau bani mai mulți. Dacă murea, spuneau că așa s-a făcut voia lui Dumnezeu.

Unele sate aromâne, mai înstărite, chiar și cu sute de ani în urmă, făceau o cundrată (contract). Strângea tot satul o sumă de bani pe care o plătea unui

medic. Acesta urca în sat o dată pe lună și îi consulta pe toți cei bolnavi din comunitate. Anual se reinnoia această cundrată.

Mai rar existau și medici ambulanți, care cutreierau satele în căruță. Un asemenea caz îl știu de la bunica paternă, Agora Cioșcu. Ea mi-a povestit pe când eram student și stăteam vara la ea despre un medic care s-a dus într-un sat să-și ofere serviciile. Când a văzut că în jur se cultiva mult piper roșu, a zis resemnat:

— Eu nu intru aici, că ăștia sunt sănătoși tun. Mă duc în alt sat.

Integral în versiunea online

Când proza își găsește o nouă formă

Dorian Dron

De ceva timp mă tot gândesc să scriu articolul ăsta, iar azi am decis s-o fac. Și am ales varianta scrisă, pentru că în jurul revistei Ficțiunea Optm și al Asociației Creatorilor de Ficțiune s-au alăturat o mulțime de oameni faini, cititori pasionați și oameni efervescenti cultural care sunt deschiși la metamorfoze. Iar ținând cont de ei și de pasiunea mea pentru proză și artele vizuale, anunț azi un proiect puțin diferit de ceea ce ați văzut până acum, un proiect în care m-am aruncat cu toate resursele pe care le dețin și care mi-aduce cea mulțumire interioară după care tânjeam de ceva vreme, o emoție pe care o primeam doar după ce finalizam un articol sau vreun roman. Și e fascinant să găsești noi și noi variante de exprimare, pentru că publicul este diferit și astăzi nevoile lui sunt împlinite în proporții variate.

Proiectul meu se numește *Prizăm Proză* și se dorește a fi – ce-mi mai place argumentul ăsta de lucrare academică:) – o încercare de a-i oferi prozei o nouă dimensiune, de a o scoate

dintr-o zonă personală, cum ar fi spațiul în care fiecăruia îi place să lectureze, într-una socială, cu interacțiune multiplă, într-un timp scurt și cu raportare directă la un public reunit în aceeași sală, casă, grup etc. „legat” printr-o formă vizualo-auditivă.

Mai simplu, că simt că am luat-o pe cărările poliloghiei, propun un hibrid între proză, sunet și lumini, un performance ce se vrea a fi un răspuns deja celebrii forme de *standup poetry* sau actului artistic manifestat pe scena din zona poeziei. *Prizăm Proză* este un produs video destinat tuturor categoriilor sociale și conține lectura unui pasaj prozastic, urmat de exemplificare video și audio, un fel de exercițiu radiofonic cu cadre filmate. Pentru că, să nu uităm, formatul audiobook are ceva special, un *taste new age* tocmai datorită vocii care a imprimat lectura și care, păstrând proporțiile, se trage din mai vechile lecturi ale basmelor pe viniluri. Da, acele plăci pe care părinții ni le puneau la pickup. Și cred că acea stare, din acel timp, a rămas în noi sub forma unei dorințe care nu a mai fost îndeplinită.

Iar prozovideoul (termen inventat de mine) tocmai această nevoie vrea s-o îplinească, prin mijloace moderne de exprimare, cu acces cât mai larg, într-un timp cât mai scurt și de impact. Căci mare este grădina YouTubeului și a platformelor de socializare, de ce să nu aducem noi și un produs cultural nou?

Zilele trecute căutam să găsim niște variante de a prezenta proiectul unui public larg și printre multe răspunsuri constructivo-pertinente am primit și ideea de a le face mai dinamice, mai pentru tineri, mai așa, cam ca un story sau un video pe TikTok. Ideea nu mi s-a părut rea, doar că ea nu se potrivea cu fundamentul acestui proiect. Poate, cine știe, vor apărea și videoclipuri mai dinamice, (nu că acestea deja create nu sunt, dar să vedem), doar că mesajul și încărcătura unei proze nu pot fi livrate într-un video sub un minut, decât dacă bagi trăpăiala și pierzi fix din savoare și emoție.

Acestea fiind spuse, eu vă invit să accesați canalul de youtube: @PrizamProza (<https://youtube.com/@PrizamProza>), da,

ăla unde apare un cap translucid pe un perete albastru (nu râdeți:)) și să-mi spuneți voi dacă această formă hibridă vă place. Dacă a reușit să v-aducă un plus, o idee, o senzație, ceva. De recomandat este să ascultați prozovideourile în căști, dar merge și fără, pe orice dispozitiv, că sunt înregistrate la calitate. Doar timp să aveți (câte 3 minute, nu e chiar așa mult) să le vizionați și vă aștept în comentarii, să dezbaterem și să facem schimb de păreri.

Vă mulțumesc anticipat și vă invit să Prizăm niște Proză, c-așa ne place nouă! Nu uitați să vă abonați la canal, așa puteți susține gratuit acest demers și un Like și un Share contează enorm pentru ca materialele să ajungă la cât mai mulți oameni interesați.

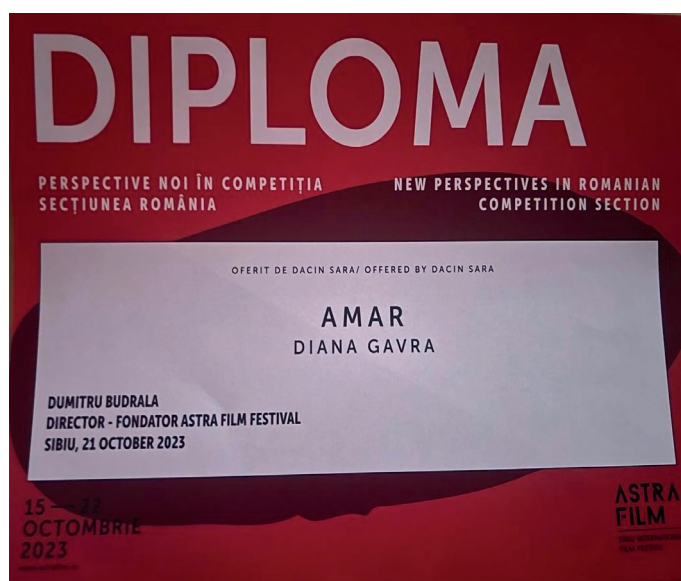
Întâlnirea mea cu Amar

Diana Gavra

Am pus rucsacul în mașină și-am văzut că era desfăcut. Imediat mi-a trecut prin minte că am fost jefuită. Am cotrobăit după portofel, după acte: nu lipsea nimic. Apoi mi-am amintit de plic. Într-un buzunar interior, cu fermoar, aveam un plic cu bani, luat de la taică-meu ca să-i depun la bancă. Exact plicul ăsta lipsea. Cine putea să știe că există acel buzunar? Mă simțeam agresată, atinsă în teritoriul meu intim. Atacată. Voiam să-l prind pe hoț, să știu cine e. Am trecut prin toată gama de sentimente, de la furie, la acceptare. Hoțul se numea Amar Răducanu, iar el a devenit personajul filmului meu *Amar*.

Filmam și mă uitam la el prin lentilă, cu intenția de a-l analiza minuțios. Mă interesa cât min-te, cât adevăr se află în cuvintele lui. Exact când credeam că i-am descoperit adevărata natură, constatam că eram foarte departe. Niciodată nu spunea totul. Iar partea asta ascunsă era incitantă pentru mine. De aici am început filmul *Amar*: de la întâlnirea mea cu hoțul care m-a jefuit cu artă.

„Amar” de Diana Gavra a primit premiul „Perspective noi”, la Festivalul Astra Film, Sibiu, 2023

Lena Chilari:

Poezia mea este strict confesională

A consemnat Neil McGregor

Cum s-ar defini Lena Chilari în foarte puține substantive și multe adjective? Cine e omul de dincolo de nume?

Omul își merită numele. Omul e unul puternic, ambițios, generos și foarte adânc sau profund, cum se zice pe aici. Sunt multe straturi care definesc acest om, iar unele straturi sunt de grosimea unei cepe, iar alte straturi, din oțel. Mentea acestui om lucrează constant și face constant referințe, comparații și observații. Tatăl acestui om pe nume Lenuța Chilari a crescut-o să fie un soldat și un luptător al vieții și greutăților emoționale și fizice. Mama ei i-a dat pofta de viață și viața propriu-zisă și i-a repetat întruna „să nu-ți fie niciodată greu să faci mai mult decât alții sau să faci ceva pentru alții”. Cât despre marele cuvânt al iubirii, pot spune sigur că acest om-piatră-de-temelie-pentru-toată-lumea consideră că nu există iubire benevolă pentru el pe lumea asta.

Ești în fața audienței, ai emoții și rămâi fără voce. Cum continui?

Nu rămân niciodată fără voce, vocea este cel mai puternic instrument al meu. Într-un act performativ, folosesc cu încredere și aproape intuitiv tot ce am la dispoziție: mâinile, ochii, interacțiunea cu publicul, mânuși, flori și multe, multe foi pe care apoi le ofer mai departe. Cum arăt pe scenă este total gândit. Cum mă prezint pe scenă este natural, corpul este extensia instrumentului meu principal. Poemele și versurile mele sunt exersate, deși pot ușor improviza pe loc altele. Înainte să ajung pe scenă, înainte de publicarea manuscrisului, știam că vreau să fiu fata frumoasă în rochie, care

pronunță texte încărcate emoțional cu o voință și o energie de fier. Există momente când trebuie să îmi revin emoțional după un poem, așa că discut sincer cu publicul și le spun glume cu vorba mea moldovenească, fără să intenționez.

Dacă nu ai visa poezie, ce altceva te-ar împlini mai mult?

Nu există absolut nimic pe lume care să mă îmlinescă mai mult ca poezia și ca scena. Cred că așa muri.

Avem un iepure albastru, năzdrăvan, care îți imită perfect vocea. Ce faci?

Îl iau ca invitat să spunem împreună poemele mele pe scenă. Dacă el este albastru, atunci eu voi fi în rochie verde.

Să presupunem că s-ar evapora poezia din tine într-o bună zi. Ce altceva ai face să înlocuiești golul?

Cred că aş încerca să trăiesc o viață obișnuită. Dar golul meu nu poate fi astupat cu nimic și cu nimeni. Uneori, dacă ai lipsa asta, trebuie să trăiești astfel. De mică știam că ceva din mine lipsește, sufletește vorbind, că acel gol se face la fel de mare ca mine. Nu cred că pot face altceva în afară de poezie și de scenă, nu e posibil. Și dacă aş face, doar m-aș prefăca că acest lucru mă îmlinesce, aş zâmbi mult și apoi într-o zi, aş sfârși cu viața, cum o fac toți cei nefericiți.

Crezi că e vreo diferență între oamenii din poeziile tale și noi, cei de aici? Sau e pură ficțiune?

Oamenii din poemele mele sunt oamenii din realitate. Poezia mea este strict confesională. Actul lecturii mele este strict performativ din ziua unu. Nu văd de ce aş scoate multe volume și aş scrie mai multe poeme fără a spune mai mult decât deja am spus, totul va fi într-o repetiție constantă. Eu iau foarte în serios scena, pregătirea și momentul meu pe ea, disec creativ toate posibilitățile prin care mă pot manifesta acolo.

Dacă ar fi să ne lași un scurt mesaj pe care să-l interpretăm de fiecare dată altfel, ori de câte ori l-am citi, care ar fi acela?

Nu există pe lumea asta om mai fericit ca mine și e greu să scrii un poem și să nu te gândești instant la dragoste sau la mama.

Integral în versiunea online

Grandluce

Gamela ieșise mult din zona sa de confort. Conducea neîntrerupt de ore bune, ghidat de o luminiță dinspre răsărit ce ar fi putut fi nu doar far, ci și stea. Direcția nu îi era necunoscută. Cumva mergând așa, drumul urma să se termine în mare, iar dincolo de ape, nu ar mai fi putut trece fără îngăduință. Alimentă motorul, cândva după miezul nopții, și continuă convins că luminița după care fugea se oprișe și ea undeva la orizont în tot acest timp. Aerul îi trăda prezența. Amestecul sărac al hidrocarburii motocicletei rămăsese deasupra șoselei netulburat de vânt sau de alt autovehicul. Era ca și cum Cenușăreasa își lăsase în urmă nu doar pantoful, ci și mantia, iar imaginea gâtului ei, privit puțin

din lateral, arse se suficient de profund retina, aproape iremediabil. E absurd să pleci în noapte după o astfel de imagine, se gândi Gamela, dar omul e ghidat mereu de instincte neașteptate, iar singura dovadă a acestor instincte e fotografia. Doar ea poate explica palpabil ceea ce nu se poate rosti în cuvinte. Păcat că nu avea la el un aparat de fotografiat. Poate că l-ar fi scutit, și cu alte ocazii, de atâta drum și tevdură.

Soarele răsări leneș după noaptea istovitoare petrecută pe șosele. Lumina motocicletei nu mai părea acum atât de îndepărtată. Obosise, iar motorul în doi timpi își scuipa undeva în față plămânii de metal. Grandluce începea să savureze o victorie la care nu sperase nici stăpânul ei. Cu ochii aproape lipiți,

Tudor Runcanu

Gamela savura fiecare metru câștigat. Lumina zilei urma să îi deslușească mai bine și poziția din teren și strategia următoare. Însă totul urma să se schimbe curând. Abia perceptibil, orizontul se umplea deja timid de apă. Marea creștea de la dimensiunile unei linii tremurânde la ceva ca o pată care inunda planul vertical al cerului și șovăiala pământului de dedesubt.

Gamela opri Fiatul în apropierea plajei. Deschise brusc portiera

pentru a lăsa interiorul să se inunde cu vaporii marini și căută din priviri motocicleta în parcare pietroasă din față. Erau mai multe modele parcate în soare, cu pieile tăbăcite de drum și roțile blocate de-a curmezișul. Câteva mașini cu parbrizele acoperite de nisip păreau deja niște dune, semn că se opriseră de ceva vreme și nimeni nu le mai mișcase din loc. Acum femeia nu mai avea unde să gonească, nu mai avea unde înainta. Putea doar să se ascundă în mare, deși, probabil nu ar fi făcut o asemenea imprudență. Plaja urma să fie ultimul tărâm al înfruntării, contemplarea gâtului ei urmând să fie un ritual leneș ca o disecție.

Integral în versiunea online

Arriba los corazones

Ana Ionesei

Prințesa Dora i-a cerut părintelui său, Împăratul Roșu, să-și ducă toată colecția de bufoni în împărăția vecină, unde avea să devină soția Prințului Negru. Împăratul Roșu i-a făcut voia fiicei sale, fără să știe că printre noi se află marele său dușman. Ea nu se împotrivi deloc dorinței tatălui său de a o mărita, ba era încă înțeleasă și cu Prințul Negru. Amândoi își doreau să ajungă la putere numai spre a-și face de cap. Bieții împărați, de-ar fi avut habar ce au de gând progeniturile lor!...

Am urcat primul în corabia aceea minusculă, iar lângă mine s-au înghesuit tovarășii mei bufoni. Cu toții erau nenorociți, siliți fiind să-și părăsească patria și urmând să desfete cu giumbușlucuri o curte străină, cu alte moravuri, cu o limbă cu un accent straniu. Îmi rupea inima jalea lor curată, dar nu îmi era îngăduit să suflu nicio vorbă. Până la urmă, se vor lămuri singuri. Nu puteam decât să mă bucur de norocul meu chior, care s-a ținut mereu scai de mine.

Prințesa Dora dovedise din plin că este cam sărită încă din copilărie.

Nici măcar nu semăna cu frații ei, acești viitori împărați atât de cum-pătați și de corecți. E o fetișcană pur și simplu nebună, tare dornică să ne țină isonul și gata oricând să scoată limba la dregătorii veșnic posomorâți și fățarnici. Firește că m-am îndrăgostit de ea din prima clipă în care am văzut-o. N-avea pic de rușine, vorbea pe mai multe voci, ba chiar se zvonea că aude voci. Legătura noastră, neîngăduită din pricina originii mele umile, avea să răzbească neprecupețit, niciun sacrificiu nu ni s-a părut prea mare pentru a rămâne împreună. Ea și Prințul Negru se învoiseră în secret și aveau de gând să schimbe din temelii împărăția aceea. Versați în divinație și practicând încă de la vârste fragede necromanția, viitorii miri plănuiau să desființeze Inchi-ziția, nesuferita instituție care a nenorocit atâția indivizi dotați cu talente rare. Un singur cuvânt scăpat de pe buzele doicii mele ar fi fost suficient ca să ajung jucăria tribunalului ecleziastic. Originea mea iudaică și nobilă totodată a fost un secret bine păstrat, iar întreaga mea stirpe își pusese nădejdea în mine.

Trebuia să fac totul pentru a răscumpăra îndelungile suplicii hărăzite poporului nostru prin cruzimea unui zeu pizmaș.

Numai doica și José, fratele meu de cruce, știu că sunt iubitul Dorei și mâna ei dreaptă. Camarazi, de-ați ști ce vă așteaptă! O nouă viață, un spectacol suprem pe scena istoriei noastre, pictată în culori atât de sumbre până acum! O, voi mimi strămutați, suflați amărâte și îngrozite, tresalt deja închipuindu-mi cum le veți juca feste zbirilor cu sutane. Bufonii Prințului Negru vă vor primi cu brațele deschise și veți fi instruiți cum se cuvine. Vă temeți de furtună? Tremurați la gândul că vă veți afla sfârșitul între valuri și nu vă veți odihni în pământul natal? Arriba los corazones! Nu există putere a naturii pe care confratele vostru Fernando să nu o poată îmblânzi. Nu numai că o să ajungeți cu bine acolo unde suntem trimiși, dar veți primi o misiune măreață.

Tot drumul m-am întreținut cu mine însumi și cu stăpâna inimii mele, firește, căci nu pregetăm a ne transmite gândurile, ori de câte ori suntem departe unul de celălalt.

Dora îmi vorbește chiar acum despre o împărăție din Coroana Castiliei, ostentivă de abuzurile potențatilor, unde se citește pe ascuns, cu nespuse nesaț, versurile lui Fray Luis de León.

¡Ay, otra vez y ciento / otras seguro puerto deseado! / no me falte tu asiento, / y falte cuanto amado, / cuanto del ciego error es cudiado.

Timpul se scurge iute pentru mine, singurul știutor a ce urmează, și foarte încet pentru tovarășii mei, ce se cred surghiuniți. Vom avea poate de înfruntat mai multe pățanii până sosim la destinație, dar mi-e scris în frunte să ies întărit din orice încercare aruncată în calea mea de întâmplare. Prin forțe ce încă nu-mi sunt pe deplin cunoscute, voi izbuti să ancoriez în portul preaiubit al ochilor Dorei.

O bătaie în ușă

Exact asta se întâmplase. O bătaie în ușă. Asta îi făcuse pe amândoi să tresară. Apoi totul s-a derulat foarte repede. Ștefan, deschizând dulapul și trăgând la rezezeală o haină pe el. Ea, alergând în dormitorul copiilor care plângeau, spunându-le să tacă fiindcă au venit vecinii la ușă. Și imediat după aceea, doar o clipă mai târziu, stătea așezată în întuneric la masa din bucătărie, în vreme ce Ștefan tocmai descuia ușa și îi poftea în casă. Dar nu vecinii băuseră la ora aia târzie la ușa lor. Vocile lor erau aspre, ironice și nu i-a luat mult să-și dea seama că veniseră să-i ceară socoteală soțului ei.

— Ia să auzim, domnu' primar, ce treabă ai tu cu șefu', îi spuse unul dintre bărbați.

— Hai, spune acuma, că mai adineauri zbierai pe geam din toți bojocii, ce treabă ai tu cu Fane?

— Eu... bălmăji primarul, eu nu știu despre ce vorbiți...

— Ei, cum să nu știi, știi foarte bine, ia zi, vrei să ne înfunzi, ai, nu îți ajunge că ne-ai stricat afacerile cu gura ta mare. Băăă, șefu te-a sprijinit și ți-a pus pe tavă scaunu' de primar în localitatea asta împuțită și tu așa îi mulțumești, mă?

— Pardon, lu' Fane, că acum ne permitem să îi spunem pe nume...

— Nu... nu...

— Ia, mâine la prima oră să te duci tu frumușel la primărie și să le spui că ești un păduche ordinar și că îți dai demisia. Găsești tu ceva, nu?

— Da' cum vă permiteți să dați buzna în casa mea, ia ieșiți afară!

— Nu mă enerva, atâta îți zic că umplu casa cu creierii tăi!

— Ieșiți afară, că sun la poliție!

— La ce poliție să suni tu... bă...

Femeia auzi pumni și bocanci și primul ei instinct fu să se repeadă afară din bucătărie direct spre dormitorul copiilor. Însă se opri în ultimul moment, cu mâna încremenită

Bogdan Macarie

pe clanță, și privi în sufragerie prin crăpătura ușii. Acolo stăteau cei doi musafiri cu lamele cuțitelor murdare strălucind în lumina lunii care inunda încăperea. La picioarele lor i se părea că întrezărește un corp întins într-o poziție nefirească. Când ochii i se mai obișnuiră cu întunericul, observă o baltă de sânge care se întindea pe sub corpul rămas nemișcat lângă geam. Își înăbuși un urlet de spaimă, acoperindu-și gura cu palmele, și se trase în întunericul bucătăriei. Căută un loc unde s-ar fi putut ascunde și nimeri chiar în dulapul de sub chiuveță.

Distinse sunetul pașilor care se depărtau și, în cele din urmă, casa rămase cufundată în liniște.

Încă tremurând, femeia ieși din dulap, apoi din bucătărie și intră în camera copiilor, atentă la fiecare pas. Paturile lor erau goale. Cu vocea joasă îi strigă pe nume și le ceru să iasă de unde s-au ascuns. Radu și după el Constantin ieșiră, primul după ușă, iar celălalt de sub pat. Își îmbrățișară mama și se puseră pe plâns. Doar ea, ținându-și copiii strâns pe după umeri, nu plângea. Ba mai mult, acum i se opri și tremuratul. Și asta era un lucru foarte bun. Un lucru nemaipomenit. Minteia ei era ocupată cu un plan. Era musai să părăsească orașul. Clădirea mai întâi și apoi orașul. Nimeni nu i-ar mai fi putut opri. Femeia dădu buzna la dulapul în care soțul ei își ținea hainele și scoase de acolo câteva cămăși, paltoane și multe perechi de pantaloni.

Integral în versiunea online

Căruțașul viselor (IV)

Narcis Amariei

— Se spune că lui Verlaine, când se afla pe patul de moarte, i-ar fi găsit câteva sticle de absint ascunse sub pernă, zise Gabriel.

— Eu nu știu de ce naiba ne mai ascundem, crezi că nu suntem monitorizați? Il întrerupse fata, întinzându-i băutura.

— Ba da, dar suntem încă mulți și poate nu au atâtea resurse, știu și eu... Oricum, de vaccin nu scăpăm, suspină băiatul cu amărăciune. Dacă ai fi văzut cum se uitau ăia la mine... Pe cine voiam eu să conving? Și la urma urmei, poate că ceea ce vor ei să facă e corect. Uităm cât de rău era înainte de antivis. Nu mai vreau să simt iar acea tristețe. Poate normalitatea e răspunsul. Fără angoase, fără anxietăți devastatoare. O fericire programată. Mă gândesc la acei oameni care se uitau la mine cum le vorbeam cocoțat pe lăzile alea. Mă priveau și treceau mai departe. Și să nu îmi spui că se temeau. Căci eu nu vedeam în ochii lor teamă.

— Dar ce vedeai? Blazare. Îți spun eu, asta ai văzut. Ce poate fi mai teribil decât totalitarismul normalității? O lume în care lucrurile pe care le faci în mod firesc, lucrurile care îți plac, devin la un moment dat obligatorii. Și cel mai cumplit e că nici nu-ți dai seama de asta. Când se înfierbânta, Maria părea și mai frumoasă. Sprâncenele i se strângeau a încruntare și acea seriozitate nefirească ivită pe fața ei pistriată de copil o făcea pur și simplu adorabilă. Ai văzut niște roboți. Asta ai văzut. Niște mașinării biologice programate. Ai risca? Mai ții minte ce îmi spuneai atunci în parc, pe bancă? Că e mai sănătos să te culegi de pe jos și să accepți realitatea pentru ceea ce este. Să îți pui curaj în suflet. Și mai ziceai că avem ceva în adâncul ființei care ne conduce acțiunile și dorințele. Pentru că așa suntem construiți. Așa ne-a lăsat Dumnezeu.

— Dumnezeu? Dumnezeu ne-a abandonat. De aceea ne

simțim toți atât de singuri. Te-ai gândit, totuși, dacă nu cumva toate intervențiile lor asupra noastră, implanturi, vaccinuri, nu pot supune mintea? Dacă, de fapt, mintea ne controlează pe noi și nu invers? Continuă Gabriel după o clipă de tăcere.

— O controlăm și ne controlază. E o simbioză. Gândurile, căci ele sunt instrumentul acțiunilor noastre, sunt manipulabile. Și incontrollabile la nivelul comenzii verbale. Dacă îți spun acum: Nu te gândi la o pisică neagră! Ei, vezi, tocmai ce ai făcut-o. Ce nu știu eu e dacă pisica din mintea ta avea ochii verzi sau galbeni. E realitatea ta.

— Da. Aici sunt de acord. Nu există o singură realitate. Sunt nenumărate realități, cum la fel de bine, nu există o singură lume, ci mult mai multe lumi. Fiecare lume e creația unui singur individ. Iar în vis, conștiința noastră se cuplează la marele întreg. E un gest reflex, rămas, poate, din cine știe ce

timpuri, când reușeam să trecem dincolo. Acum nu mai știm ce să facem, cum să pătrundem prin hățișul tenebrei. Vizitele noastre nocturne pe străzile întortocheate ale inconștientului sunt acum o simplă scăpărare de chibrit în beznă universului. Cât timp se luminează, vedem doar frânturi din adevăr, e drept. Însă chiar și așa, experiența merită trăită, căci acolo suntem autentici. Ziua trece banal și niciodată nu putem anticipa ce se va întâmpla cu conștiința noastră mai târziu, în noapte. Suntem tot noi acolo, în vis, doar că inconștientul aranjează reflecțiile fragmentare ale vieților noastre banale în incredibile și stranii situații. Și acolo, în libertatea totală a opțiunilor, mintea explorează fără restricții.

Integral în versiunea online

Burn-out

Sunt așa de buimaci când ajung aici, încât adesea nici nu mă observă. Uniforma mea neagră ca noaptea cu lună nouă nu le dă prea multe indicii. Dacă închid ochii, sunt practic invizibil. Îi întâmpin mut. Nu e treaba mea să le fac boarding-in. Vreau doar să fiu lăsat în pace, de aia am acceptat jobul ăsta de căcat. Oricum, nu e tocmai ce mă

așteptam. Eu voiam un desk-job retras, nu realții cu publicul.

Gabriela Rus

Unii au impresia că visează și aiurează tot felul de bazaco-nii despre ce vor face, când se vor trezi. Îi prefer pe cei tăcuți și resemnați. Stau în colțul lor și dormitează, oricum nu mai au altceva de făcut. Se întâmplă să îmi fie câte unul simpatic, mai ales dintre copii. Dar înapoi nu mi-e permis să îi duc. This trip is one way only.

Piloșii nu îi pun la socoteală, când vine vorba de la direcțiune să-i las, nu am ce face, deși pe unii i-aș arunca bucuros peste bord.

În ultima vreme fac prea multe ore suplimentare. Detest războiul. Intrări peste intrări, 24 din 24. Le-am spus că am nevoie de un an sabatic, dar cică nu se poate. Dacă nu mai moare nimeni, se dă toată planificarea peste cap.

Pluta Meduzei

Se trezi brusc. Același coș-mar de care nu scăpa în ultima vreme. Se ridică lent, cercetă pânza neterminată, amestecă nuanțele de maro uitând de sine. Uneori jocul de lumini și umbre obținut îi dădea fiori. În visul său personajele din tablou se transformau în păsări de pradă cu ciocuri ascuțite. Din bucățile de carne sfâșiată picura

sânge calduț. Asta îl făcea să sară din pat lac de apă, să se așeze lângă tablou uitându-se cu atenție la fiecare tușă. În urmă cu trei ani pe 8 septembrie cu ziarul în mână se îndrepta spre casă. Povestea de groază, descrisă în presă, care a cutremurat Franța măcina încet liniștea pictorului. Alte dați în vis păsările nu aveau cioc, nici aripi, doar mâini

și picioare care se desprindeau de corp și pluteau pe mare în derivă.

Coșmarurile n-au încetat decât odată cu terminarea tabloului. Géricault știa că „Pluta Meduzei” va declanșa furtuni. Peste 200 de ani, la Luvru un bărbat misterios a stat patru ore în fața tabloului.

— Reveniți mâine dimineață, vă rog, astăzi programul s-a terminat.

Vero Anttheia Teodoru

Vântul

Vântul nu bate degeaba. Niciodată nu umflă pânzele fără un rost. Te împinge fiindcă trebuie să fii undeva, fiindcă știe unde să te ducă și umflă pânza spre direcția de el dorită.

Visele întotdeauna plutesc spre dreapta, deși direcția le e înapoi, și întâmpină liniștite destinația. Nimeni nu așteaptă cu mai multă seninătate să ajungă la mal ca un vis. Fie că sunt pisicoase, ușor negricioase și veșnic miorlăite, iepurești și pleoștite ca un gând neașteptat, toate se țin de mână.

În barcă e frig. Noaptea e rece și calea dintre o stea și alta e lungă și presărată cu vânturi potrivnice și curenți puternici de soartă. Luceafărul de Miazănoapte arată locul de plecare întotdeauna, nici un vis nu își ratează împlinirea astfel, oricât de singuratic ar fi.

Visele gemene sunt cele care dau echilibru vasului, fără ele oamenii se zvâcolesc în somn căutând într-o parte sau alta ce le lipsește. Când întâlnești un vis geamăn înseamnă că altcineva e în visul tău și cutreieră prin gândurile tale căutând steaua de Miazăzi. Dincolo de ea e trezirea. Abruptă și dureroasă sau lină și plină de uitare, după cum cârmaciul e priceput sau nu să ajungă la destinație.

Morsa de Miez de Noapte este singura ființă din acea lume care poate privi un vis din afară. Se agață de marginea vasului și contemplă mulțimea multicoloră, uneori pestriță, de vise nerăbdătoare să se împrăstie printre ideile fixe și gândurile tulburate de lumina zilei.

Doar nebunii visează un singur vis albastru, e singurul care îi liniștește, celelalte culori le dau

Neil McGregor

certitudinea că sunt normali în ochii celorlalți.

Astă seară vântul bate portocaliu cu șuvițe albastre.

O poveste retro remarcabilă

Iulia Micu Simuț

Cartea lui Adrian Majuru, *Hoțul din Curtea Miracolelor* este un microroman construit în jurul poveștii uimitoare a unui personaj din Bucureștiul interbelic, urmărește îndeaproape destinul unui individ din „lumea celor fără istorie” care sălășluiește, cum însuși autorul ne lămurește, „la marginea societății, acolo unde istoria se evaporă și nimeni nu se obosește să privească în acel clarobscur în mijlocul căruia nu știi peste cine dai sau ce poți descoperi”. Expert în antropologie urbană, așa cum o dovedesc cele mai importante studii ale sale: *Bucureștii mahalalelor sau periferia ca mod de existență* (2003), *Bucureștiul subteran. Cerșetorie, delincvență, vagabondaj* (2005) și *Copilăria la români* (2006), autorul nu se dezbară de aura științifică de arheolog și antropolog atunci când spune această poveste. Cu toate acestea, realitatea istorică și ficțiunea fuzionează firesc, într-un colaj diegetic pe cât de pestriț și de neașteptat, pe atât de convingător și de ingenios. Nu o dată cele relatate beneficiază de niște întorsături de situație fabuloase, de tipul celor pe care numai viața le poate rezerva în cele mai surprinzătoare momente ale ei,

arătând cum, atunci când imaginația și subiectivitatea intervin și preiau controlul, o filă din realitatea istorică care a fost inițial privită exclusiv științific și obiectiv se poate transforma, cât ai clipi, în ficțiune. Așa se țese povestea lui Ion Șerbănescu, zis Tata Moșu, zugrav și hoț de meserie, un individ din Bucureștiul interbelic reprezentând subterana, marginalul, periferia. Personajul este de fapt un picaro, un antierou care evoluează, se transformă sub ochii cititorului, primește carnație și iese din planul bidimensional al determinărilor istorice și antropologice prin faptele, gândurile, acțiunile sale, devenind o construcție complexă, rotundă, tridimensională și în același timp o emblemă, un exponent al unei lumi, o ființă „îngenunchată” și „mărginașă” conștientă de propria-i fatalitate, de propria-i limită, de faptul că: „destinul înseamnă locul și momentul în care te naști”.

Istoria pe care o relatează Adrian Majuru în microromanul său se apropie de *Extraordnara poveste a lui Peter Schlemihl* a lui Adelbert von Chamisso tocmai prin faptul că înregistrează o anumită evoluție miraculoasă și, totodată, grotescă, a omului

nemulțumit de destinul său. Ca și în cazul lui Schlemihl, umbra căutată de protagonistul microromanului lui Majuru, reprezintă, de fapt, simbolul solidității unei vieți de bunăstare, a unei existențe burgheze, și, drept urmare, cel mai bun indicator al apartenenței la comunitatea semenilor. Pe de altă parte, știind că „doar viața poate surprinde din nou viața”, Adrian Majuru orchestrează finalul cărții în chip de surpriză. Astfel, scăpând de toate supliciile asociate condiției sale de proscris, personajul se pomenește liber, într-o lume nouă și radical diferită, de fapt, subtilă imagine a „lumii pe dos”, o paradoxală generalizare a lumii din care plecase, un univers în care excepția a devenit regula: „Întreaga lume se transformase într-o uriașă curte a miracolelor unde disimularea aducea confort, minciuna oferea protecție, denunțul însemna poziție de forță...”.

În concluzie, avem de-a face cu un microroman pe cât de redus ca dimensiuni, pe atât de consistent din punct de vedere ideatic, un roman care, dacă ar fi să ne luăm după mărturisirea autorului de la finalul cărții, ar fi fost la origine un text de scenariu cinematografic și ar fi luat naștere ca o

consecință colaterală a contactului cercetătorului și specialistului în antropologie urbană cu documentele din arhiva institutului de Medicină Legală Mina Minovici. Indiferent dacă această confesiune aduce un ușor prejudiciu interpretării, dirijând-o necondiționat spre realitatea faptelor relatate, totuși, reușita ficțională a textului rămâne de necontestat. În consecință, nu mi se pare că greșim deloc spunând că *Hoțul din Curtea miracolelor* este o carte care are o minunată atmosferă retro și care spune o poveste grozavă.

Integral în versiunea online

Adrian Majuru, *Hoțul din Curtea miracolelor*, prefață de Cătălin D. Constantin, Litera, București, 2023.

Suntem alcătuiți din propriile povești de dragoste

Andrei Velea

Romanul de față, „Neuroleptic”, a apărut în 2023 la editura Litera, colecția „Biblioteca de proză contemporană”. Pe coperta a patra a cărții putem citi câteva rânduri care

incită la lectură: „Poveste de dragoste halucinantă, construită ca un puzzle, în jurul unei enigmatice fete cu tricou galben, romanul aduce o viziune proaspătă și o poveste bine scrisă despre un personaj care trebuie să scape de acuzații prin dezlegarea unor întâmplări încurcate”.

Atunci când m-am apucat de citit cartea lui Dorian, m-a surprins, în primul și în primul rând, stilul limpede și clar în care este scrisă. În mod paradoxal, cartea urmărește să redea stările ciudate și contorsionate ale unei minți care și-a pierdut temporar memoria, dar stilul în care scrie autorul e limpede și clar. Poate că un poet ar fi abordat într-un mod mai bizar, mai halucinant, anumite

Greua moștenire, varianta iberică

Daniel Antohe

Moartea scriitorului spaniol Javier Marias, survenită în septembrie 2022, a generat regretele lumii literelor de pe mai multe meridiane. Tradus în 46 de limbi, Marias era considerat unul dintre cei mai proeminenți romancieri spanioli ai acestor vremuri.

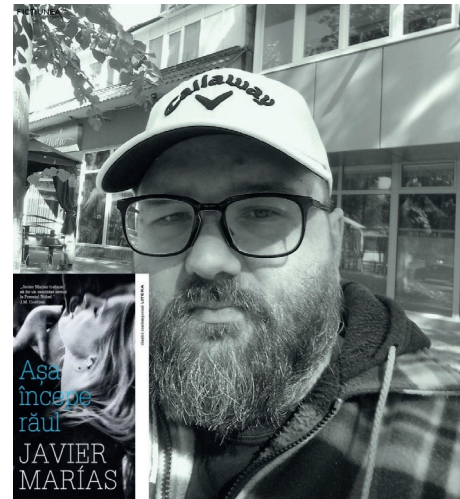
Așa începe răul, unul dintre ultimele sale romane, este o lectură captivantă; menținerea interesului lectorului se datorează atât intrigii, cât și artei cu care scriitorul desfășoară această intrigă. Prima senzație este de déjà-vu, dar, cum scriitura este la înălțime, aceasta nu deranjează deloc – cititorul recunoaște imediat toposul familiei cu secrete întunecate, moștenit încă de la romancierii secolului al XIX-lea. Pe scurt, este vorba despre familia respectatului cineast Eduardo Muriel, la a cărui înstrăinare și chiar ostilitate față de propria consoartă asistă protagonistul și naratorul romanului, tânărul Juan de Vere. Desfășurarea acțiunii este punctată de comentariile tânărului de 23 de ani, comentarii care cuprind de la considerente psihologice referitoare la celelalte personaje până la reflecții amare asupra istoriei recente și a timpului prezent

(acțiunea se desfășoară în 1980). Avem de-a face, deci, și cu un *bildungsroman*.

Ubicuă în literatura spaniolă de câteva decenii bune, tema Războiului Civil (1936-1939) este abordată și în romanul de față; naratorul conchide că, pe cât se poate prevedea, este un eveniment istoric și o temă care va continua să obsedeze și generațiile viitoare și, adaug eu, și pe scriitorii lor.

Naratorul ar dori să afle care este secretul purtării de o mare duritate a cineastului Muriel față de soția sa, Beatriz. Urmărind-o într-o zi, o surprinde în mijlocul unei aventuri cu doctorul Van Vechten, bun prieten al lui Muriel, care îi ceruse protagonistului, angajat ca secretar, să încerce să afle de la doctor posibile tribulații din trecutul său.

Se dovedește, deci, că respectul doctor Van Vechten a fost și este un satir cinic, care, de-a lungul deceniilor, a șantajat nenumărate femei, obținând favoruri sexuale, profitând astfel de poziția sa de privilegiat al regimului franchist. De fapt, naratorul revine de mai multe ori asupra acestui aspect, arătând cum supușii lui Franco de odinioară și-au cosmetizat trecutul pentru a-și păstra privilegiile

și succesul și la vremuri noi (iată un aspect al romanului pe care cititorul român îl va găsi ca fiind, din păcate, prea familiar).

Propulsat de intrigă, ca un *mystery* ori *thriller*, beneficiind de scriitura artistă a unui romancier experimentat, *Așa începe răul* (titlul este luat dintr-un vers de Shakespeare) este o lectură care, cum s-ar zice, „te prinde”, însă care abordează, cum am văzut, teme majore: istoria, nedreptățile și tirania vremurilor trecute, trecutul raportat la identitate (până la urmă, considerându-l un prea apropiat prieten, cineastul Muriel

va renunța la a mai dori să afle ceva despre trecutul sulfuros al doctorului).

Astfel, moștenirea grea a franchismului însoțește peste tot acest roman, singular prin, printre altele, alternanța *diegesis*-ului cu comentariile naratorului. Un critic american spunea că nimeni nu scrie ca Javier Marias în ziua de azi – este, într-adevăr, un roman care devine excentric tocmai prin modul în care încorporează și continuă tradiția.

Javier Marias, *Așa începe răul*, Litera, 2021.

pasaje. Dar nu poezia îi lipsește lui Dorian Dron. E mai puțin remarcat acest aspect de către alți comentatori ai cărții. Însă pe mine m-au surprins atât stilul clar, cât și poezia din roman. Iată, spre exemplu, la pagina 174, acolo unde e descrisă o scenă de sex: „După perioada de concentrare intensă, mă ustură ochii și clipesc. Când îi deschid, dau nas în nas cu fața ei. N-are nicio grijă, zâmbește. Capul îi e montat într-o pastă vâscoasă, ca un crocodil ieșit cu ochii din apă, și oricât aş vrea să-i văd clavicula sau sfârcurile, mi-e imposibil. Sunt amestecate în lichid și îmi trec prin cap zeci de scenarii. Am impresia că mă caută pe sub apă, că mâinile îmi vor atinge glezna. Ca apoi să urce pe pulpă încet, ca un

melc abia ieșit din cochilie.” Așa cum foarte inspirat remarcă Cristina Bogdan în prefață, „Suntem în fața unei cărți precum strigătul mut al lui Munch. Fiecare îl aude după acuitatea urechii. Pentru unii poate fi o șoaptă, pentru alții, un urlat de durere.”

Desigur, într-un roman de dimensiunile celui de față, nu pot lipsi filosofiele de viață. Și ce ne face mai oameni decât atunci când meditam despre fericire? Iată, spre exemplu, la paginile 108-109: „— Și fericirea?” Apoi: „Gradul meu de fericire poate fi măsurat în limitele impactului unui pahar de bere pe ciment. Intens și plin de ură. Iar panica vine din incapacitatea de a estima următoarea mutare.” Sau „Da, fericirea mea se raportează

și la experiența de viață. Chiar nu am cum să te surprind, nu? Azi, spre exemplu, pot fi fericit când te privesc pe tine, chiar dacă nu-ți spun, pentru că te văd zâmbind și în mintea mea asemuiesc momentul cu o stare de bine. Sunt liber în preajma ta, ceea ce mă face să cred despre mine că sunt fericit.”

„Neuroleptic” e un roman consistent, construit din mai multe fire narrative, care pare a debusola prin asta, dar captivează și lămu-rește prin stilul limpede al scriiturii. Autorul profită de motivul canapelei psihologului pentru a demonta viața unui personaj cu mintea rătăcită. Dacă lui Adi Secară romanul i-a amintit de filmul „Inception”, mie mi-a amintit de „Mr. Nobody”. Acolo e un bătrân,

cel mai bătrân om de pe Pământ, care povestește varii fire ale vieții lui, nemaiînțelegând care a fost trăit cu adevărat, care imaginat. El e suma tuturor, reale sau fictive (nu mai contează). Personajul din romanul lui Dorian Dron e alcătuit din povești de dragoste – iar asta contează, nu finalul. Există sau nu există cu adevărat fata cu tricoul galben? Rămâne să descoperiți voi, dragi cititori.

Aaa, și să nu uit: este un roman în care personajele feminine au nume superbe! Ira, Angie, Asi, Sofia...

Integral în versiunea online

Dorian Dron, *Neuroleptic*, Litera, BPC, 2023.

Bietul Matei

Simona Scarlat

Rețeaua electrică din casă era praf. Becurile se arseseră, unul câte unul. În bucătărie mai rămăseseră doar două, în hol era beznă mereu, iar neonul din baie pâlpâia ca-ntr-un film de Gaspar Noe, de parcă își dădea ultima suflare. Noaptea, casa plutea într-o lumină ciudată și bolnăvicioasă.

Prin ferestrele larg deschise, frigul de octombrie pătrunde rece și tăios; zgomotul orașului, claxoane și sirene, sparge liniștea de mormânt. Matei stă trântit în fotoliu, nemișcat, cu privirea pierdută în gol. Curenții reci de aer îi feliază trupul slăbănog. Matei nu simte nimic – nici frigul, nici gustul acru de alcool din gură, nici măcar nu își aduce aminte când se făcuse una cu fotoliul. Are o poziție țeapănă, cu picioarele depărtate și înfipite în podea. Brațele îi atârnă ca niște extensii – două tentacule atașate de corp. E înconjurat de sticle goale de vin, de rom, de tot ce-apucă să cumpere în grabă din magazinele din cartier. A început să le schimbe, intră prin rotație în fiecare magazin, sperând că mișcarea asta îi va păstra anonimatul și îl va feri de ochii vânzătoarelor care-l privesc ba cu milă, ba cu dezgust, când apare, tot mai slab și zdrențuros,

să-și facă proviziile pentru luptele nocturne.

Prin mintea lui trec, în viteză, frânturi de dialog, monologuri, zgomote și fragmente din simfonii ascultate obsesiv, pe pick-up. E un zumzet interminabil în biata minte a lui Matei și nu are nicio putere să-l oprească. Vrea liniște. Linișteeee! – un scrâșnit de dinți, maxilarul i se desface și se aude urlând, ca un câine turbat. Urletul se propagă în toată casa și se întoarce ca un bumerang, în ecouri. Bietul Matei! Se luptă cu nălucile în fiecare noapte.

De trei săptămâni, nu mai e om. Divorț. Atât îi spusese Ana în pragul ușii, plânsă toată, cu bagajele în mână. Divorț. Cuvântul asta îi sună lui Matei în minte, orbecăie în interiorul cutiei craniene. Acum e și el bun de pus laolaltă cu ceilalți bărbați, niște pierde-vară, care nu au fost în stare să-și țină familiile unite. Bărbați cunoscuți, foști colegi de liceu sau de facultate, care defilaseră rând pe rând pe sub lupa critică a lui Matei.

În primele zile, simțise o mare nedreptate. Mecanismele de apărare funcționaseră la capacitate maximă și făcuse o listă cu tot ce greșise Ana în scurta lor căsnicie. Lista urma să ajungă în cercul

apropiat de prieteni și familie. Matei își cerea dreptate și urma să o obțină. Din asemenea eșec, trebuia să iasă triumfător, ca de fiecare dată. Dar pe măsură ce lista creștea, ceața de pe ochii lui Matei se ridica și mecanismele cedau, unul câte unul. Mașinăria era pe moarte. Realitatea se prezenta tot mai clară. O realitate hidoasă, ascunsă până atunci. Matei greșise și greșise mult. Și de-atunci, de când conexiunile se refăcuseră, de când firele amintirilor începuseră să se descâlcească, Matei intrase într-o luptă cu el însuși, cu groaza, cu un timp care nu mai poate fi dat înapoi.

Revista aparține
Asociației Creatorilor de Ficțiune
(ACF)

<https://asociatia-creatorilor-de-fictiune.ro>

Bulevardul Bălcescu,
nr. 7, ap. 3
București.

Producție: editura LITERA
Distribuție: Librăriile Cărturești

© Ficțiunea OPTm

REDACȚIA

Director: Cristina BOGDAN.

REDACTORI:

Cătălin D. CONSTANTIN,
Doina RUȘTI,
Ileana MARIN,
Emanuela ILIE,
Cătrinel POPA,
Enrique NOGUERAS,
Roberto MERLO,
Sebastián TEILLIER,
Adriana TITIENI IRIMESCU,
Ciprian HANDRU,
Bianca ZBARCEA,
Codruț RADU.

<https://fictiunea.ro>
e-mail: contact@fictiunea.ro

PREȚ: 8 lei

ISSN 2821 – 7985
ISSN-L 2821 – 7985

tata

Karina Nicoleta Cseres

am același scris ca tata
îl văd
în fiecare amestec de litere de
tipar cu litere de mână
în fiecare „scrie mai frumos
pentru bac”
în fiecare poezie
e singura rămășiță permanentă pe
care o am

